

Lepényfa-gubacsszúnyog - *Dasineura gleditchiae* Osten Sacken

A tövises lepényfa (*Gleditsia triacanthos* L.) kártevője. Az imágók test hossza 2-3 mm, alakjuk karcsú, és igen hasonlóak a több gubacsszúnyog (*Cecidomyiidae*) fajhoz. A hím csápja pillás, és a test teljes hosszával megegyező hosszúságú. Az imágókra ivari kétalakúság jellemző: a nőstények potroha piros, a hímé szürke.

Kártétel: A frissen kelt lárvák a fiatal, még ki nem bomlott levélkékre specializálódtak. Szúrásukkal gubacskpződést váltanak ki: a levélke helyett így gubacs fejlődik, és ennek belsejében él a lárv. A nyári nemzedékek a gubacsban bábozódnak be. Az imágó kikelését követően a gubacs lehullik, és így a faág felkopaszodik.

Tápnövény: tövises lepényfa és dísz változatai, különösen a 'Sunburst' sárgás lombú fajta.

© Molnár Béla Péter

A hím, amit a csapda fog

© Molnár Béla Péter

© Molnár Béla Péter

© Molnár Béla Péter

Csapdák kihelyezése: a lombozat külső ágaira, pl. 2,0 - 2,5 m [1].

Csapdázás kezdete: május eleje

Elterjedése: A lepényfa-gubacsszúnyog észak-amerikai eredetű faj, Európába, Hollandiába véletlenül hurcolták be az 1970-es években. Azóta egész Európában elterjedt és számos országból - köztük Olaszországból, Svájcól, Görögországból, Franciaországból Törökországból, Németországból, Dániából [1] és Svédországból is [2] - jelezték kártételét. Az EPPO 2008-ban invazív fajként említi a lepényfa-gubacsszúnyogot [1].

A feromoncsapda szelektivitása: Budapesten városi fasorokban végzett csapdázások során a csapdákból más gubacsszúnyog fajt nem találtunk. A csapda kifejlesztése együttműködésben történt az NRI (Anglia) laboratóriumával [3].

[1] Eppo Reporting Service No.11. Paris 2008.11.01. www.eppo.org

[2] B. Molnár, T. Boddum, G. Szócs, Y. Hillbur (2009). Ent. Tidskrift (130:113-120)

[3] B. Molnár, Zs. Kárpáti, G. Szócs, D. R. Hall (2009) Journal of Chemical Ecology (35:706-714)

A **Csalomon** az MTA ATK Növényvédelmi Intézet bejegyzett védjegye.

Megrendelés / felvilágosítás: MTA ATK Növényvédelmi Intézet, Budapest, Pf. 102., 1525; tel.: (1)-391-8637, 06-30-9824999; fax: (1)-3918655; e-mail: <csalomon@agrar.mta.hu>; internet: <www.csalomoncsapdak.hu>

A feromon csapda hatékonysága

Átlagos napi fogás rajzáskor a 10 x 16 cm-es ragacslapon
(Csalomon® RAG, MTA NKI, Budapest) [3].

